

ZASTAVA 101 PO 40.000 KM

Zastava 101, ki je kot stotinjska zapeljala s tekočega traku v Zavodih Crvene zastave v Kragujevcu, naši stalni bračni že poznajo. Pomerila se je s konkurenčnimi modeli na primerjalnem testu, kjer je zanesljivo zmagala. Primerjali smo jo tudi z GS; pa je zaradi ugodnejše cene spet pobrala lovorko. Kot je običajno pri naših supertestnih preskušnjah, smo jo zmerili tudi na polovici prevožene preskušnje, pri 20 000 kilometrih, in na koncu trajnost testa, pri 40 000 kilometrih.

Zivljenski pot jugoslovenskega avtomobila zastava 101 je kratka, pa zato bolj pestra. Že pred rojstvom je razburjal duhove. Novinarji, ki jim je kruh avtomobilizmu, so si razbijali glave z ujemanjem, kakšek bo najavljeni ljudski avto ali kolik so ga tudi imenovali, jugeveto. Pravilno smo sklepal, da bo ta avtomobil imel precej sorodenega z zelo uspešnim flatom 128. Že pred uradno predstavitvijo smo odkrili, da so bile naše domneve pravilne. Zastava 101 je enaka fiatu 128, le da so ga dopolnili z bolj praktičnim zadkom, v katerem so pete vrata, ki skupaj z zložljivimi sedeži sprememljuje limuzino v kombi. Vsa pa kaže, da je bil preteklet proizvodnje le malo premagljen. Planirana proizvodnja ni bila dosegena zaradi neizpoljevanja kooperantov, ki niso bili kos tolkinški proizvodnji. Dandanes je izdelavo v Crveni zastavi 250 zastav 101 na dan. Razvoj proizvodnje se tudi pokaže pri prodaji, ki se je od začetka do sedaj bistveno spremenila. Prvi neučakani lastniki zastav so čekali na naš ljudski avtomobil tudi več kot pol leta, sedaj pa dobitke takoj in le na kredit. Uračunali so se v Zastavi tudi pri ceni. Prva reklamirana cena, ki so jo vpeljali preden so začeli s proizvodnjo zastave 101, je bila v ponos avtomobilu, ki naj bi veljal za ljudskega. Toda že po prvi seriji so ceno zastavi 101 dvignili. Svet so se učeli z računalnikom, vred! Po enem letu izdelovanja ima zastava 101 že tretjo ceno, ki je kar za približno 40 odstotkov večja kot prvotna.

DVE MUHI NA MAH

Da je zastava 101 res dobra in posrečena kombinacija limuzina in kombija, potrjuje zanimanje tujine za ta avtomobil. V deželih, kjer ima avtomobilizem precej daljšo tradicijo kot pri nas, so vozniki že spoznali, kakšen avtomobil je najboljši kup. Vse včetovarn izdeluje avtomobile s poletnim zadkom in s petimi vrati, s čimer ubijejo dve muhi na mah. Zato nič manj udobna in prostorna, in še celo ne desti grša limuzina, se lahko kar hitro spremeni v dostavno vozilo. Pri nas smo s tem avtomobilom stopili vtric v razvitimi avtomobilskimi deželami. Pri tem pa precej naših kupcev še vedno misli, da mora biti prvi avtomobil le klasična limuzina. Tako tudi kupcu, ki si predstavlja avtomobil kot klasično limuzino – z motorjem sprejed, postavljenim vzdožno, ki žene preko kardanske gredi zadnja kolesa – mi povsem jasno, kako more biti v avtomobilu motor postavljen prečno, in potem že poganja prednjega kolesa. Na vedoč za prednosti take nemestive, s katero pridobivo prostor in prenematev prednosti prednjega pogona, se bo novopečeni voznik odločil raje za klasično, dobro, staro preskušeno varianto: motor sprejed, pogon zadaj.

Že tak proslavljeni fiat 128 je s petimi vrati precej pridobil. Tako je nastal avtomobil, ki jo vsestransko uporabljajo in pri majhnih zunanjih merah zelo prostoren. Zastava 101 je zaradi tega pravzaprav avtomobil

za današnji vedno gostejši promet. Z limuzino z dolgimi repi sprejed in zadaj se komaj še prebijemo v mestnem prometu.

SODOBNOŠT JE TUDI KVALITETA

Sodobna zasnova in sodobne rešitve motorja obes in pogona pomenijo kljub prepričanju, da novo ni vselej najboljše, tudi solidnost in kvalitetno. To z vso gotovostjo lahko trdimo za zastavo 101. V trečitet leta smo prevozili z njo enot obseg zemlje, in pri tem nismo nikoli z njo ravnali v rokavcih. Na naših superstavnih avtomobilev trdimo, kar velja tudi za zastavo 101, da ti tri kilometri v naših rokah pomenijo za navadnega voznika, ki si že avto sam privarčeval in kupili, 80 000 km navadne, skrbne vožnje. Garažiran pod milim nebom, vožen v vsakem vremenu, je zvesto služiti in nas potrebujejo prevažati po vseh delih naših domovin v tudi po zamejstvu. Čez pretirano pritisvanje na pedal za plin se je pritožila le vzemrt ventila, ki ni prenesla neprestanih visokih vrttijev in je počila. Začkal se je zaradi tega že izpušni ventil in zastava je moralka k mehaniku. Ostra vožnja pomeni tudi hitrejšo obravo vseh delov. Tako normalni vozniki ne bodo takto hitro izlizali gum in zdrsali zavor, kot smo jih mi. Če boste skrbni in boste pazili pri nameščanju dvigala ali pa boste pogledali za mehanikon, kako ga je pritrjel, se boste izognili strošku za pregorel motorček brisalnikov. Mi smo zamenjali prav zaradi tega, ker tega nismo storili, kar da. Če položimo roko na vrsto, bomo priznali, da tudi napake na volantu, pokanje izpušne cevi in odvite v odpadne klikice ne bi bile tako pogoste, če bi vozili normalno. Prav to počemo namerno, da se pokaže, kaj odpove pri najhujšem obremenjevanju, prav tako kot to prekskušajo tovarne in svoje avtomobile pošljajo na dirke. Svedca pa naša zastava vseeno ne more biti povsem pravčino merilo, kakšne so ostale zastave 101. Zato bomo zbrali še vse ugottovitve in jih primerjali z našimi okvarami. S tem bomo ugotovili, ali so naše okvare posledice pretrovanja ali pa so mogoče to slabosti vseh avtomobilov, ki se pojavijo tudi pri normalni vožnji.

Motor načinka „ljudskega“ vozila je tudi še v zastavi 101, ki prihajač danač s traku italijanski, posven enak motorju fiat 128. Precej zaslug za tropečnost in zmogljivost motorja ima le že ležajev glavne gred, odmična gred v glavi, ki dovoljuje natankčnejše krmiljenje ventilov in s tem boljše polniljenje in praznjenje valjev. Motor se zelo red vrti, pri tem pa zaradi zelo kratkega gibka, poprečne hitrosti batov niso velike. To pa kljub precej visokim vrttijevam podaljšuje trajanje motorja. Električni ventilator, ki ga vklaplja termostat, skrb, da ima motor stalno pravo temperaturo. Tudi to podaljša življensko dobo motorja.

Pračno postavljen motor jeagnjen naprej za 20 stopinj. Teko je pod pokrovom motorja tudi prostor za rezervoar kolo, ki je tu najboljje spravljeno. Neuk

vozniki, ki menijo, da se guma na tem mestu kvare zaradi temperaturi motorja, se motijo.

Menjalnik in diferencial sta ob motorju; kar je boljša rešitev kot pri angleških avtomobilih, kjer so motor, menjalnik in diferencial v enem ohiju.

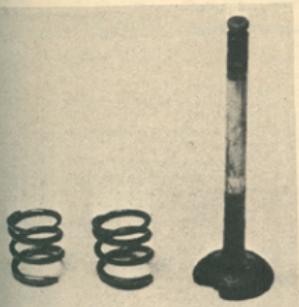
Motor zastava 101 delkatirano moč 55 KM pri 6000 vrttijah v minut. Preden smo superstavno zastavo 101 razdrili in pregledali smo nabrali še okoli 9000 kilometrov. Merjenje kompresije pred merjenjem zmogljivosti in eni izmed preskušnih komor je intenzivno je pokazalo, da na četrtem valju ni vse tako kot bi morale biti. Komprejsiški listič je pokazal le pet atmosfer. Kljub temu je motor še vedno zmogel 52 KM, kar pomeni, da ni razen napake na četrtem valju prav niti zgubil na zmogljivosti. Manjšo kompresijo je zagregli izpušni ventil zadnjega, četrtega valja, ki ni več tesnil.

Prav tako sodobno in hkrati trajno kot motor je tudi pogonski sistem. Spredaj skrbijo za lego na cesti McPhersonove noge, ki blago, skrbijo za vzmetenje in na katere sta tudi obeseni prednji kolesi. Pri prednjem premi ni zadnji most, ker vse gibljiva mesta že trajno namezajo v tovarni. Po superstavnih kilometrih ni nikjer bilo sledu o izrabljjenosti. Zadnja kolesa so posamično obesena, vzmetenja so pa zelo domiselno s prečno vzmetjo, ki je obenem še stabilizator.

JABOLKO NE PADE DALEČ OD DREVESA

Fiat 128 si ni zastonj prislužil naziv „avtomobil leta“. Notranjost je izdelana vsele funkcionalno in lično. Isto vleči tudi za zastavo 101, ki se od fiate razlikuje v notranjosti le po napisu zastava na stenici volana. Sedeži, instrumenti, stikali in gumbi skupaj z volanom, prestavno ročico pa so razporejeno podle premišljeno. Občutek, ko sedete v ta avto, da imate vse pri roki, ni zmoten. Dvema preglednima okroglima instrumentoma zamerjava lahko le, kar sta brez termometra za hidrlico tekočino. Če je preveč segreta vas opozori kontrolna lučka, ki pa zaveti šele takrat, ko je temperatura že na kritični točki. Odlično poprečje pokvari se gumb za brigalko za vetrovno šlopi, ki je na nepriročem kraju pod armaturno pličo.

Zelo uporabni sta odprtji polici na obeh straneh pod armaturno pličo. Solidno izdelani notranjosti zblize vrednost površina montaža. Tako smo med celim testom pobrali s tali klikice trikotnih okenc v vrat. V zagovor Crveni zastavi naj povedo, da tudi Fiat tega ne naredi bolje, čeprav se ponosa s precej daljšo tradicijo. Slaba barva, zaradi katere so se pritoževali prvi lastniki, ni več kamen spotika. Sedaj, ko že nekaj časa lajkajo avtomobile z moderno metodo elektroforeze, po kateri avtomobili pomočijo v barvo, se ne zgodi več, da bi pri odstranjanju nalepk ze seboj potegnili tudi barvo. Več skrbnosti pri

Pri 28 431 kilometru so v servisni delavnici zamenjali notranjo vzmet izpušnega ventila na tretjem valju (vsak ventil ima dve vzmeti). Na sliki je vsak izpušni ventil ki je pregorel zaradi počne vzmeti.

Montati bi morali v Crveni zastavi posvetiti pri montati vrata, le posebno petih. Res pa to ni nikakršen problem; saj se vsaka vrata lahko nastavijo. S tem popravimo slabo zapiranje in neenakomerna reže okoli vrata. Čeprav smo pratejkrat stvarili, ker se pri naši zastavi niso najbolje zapirala prednja leva vrata, se nikomur v servisni delavnici ni zdelo to vredno popraviti. Odviti pa je treba le nekaj vijakov in vrata se lahko premikajo navzgor ali navzdol.

VOŽNJA

Prednji pogon, posamične obese in natančen vojan z zobato letvijo, so poroki za zanesljivo in varno vožnjo. Seveda če veste, da ima še takoj stabilen avto neke kritično mejo. Ovinkljen vojan rahlo dodajajo. Že povsem na meji, ali pa če priletite v moker ovinek, bo zastava 101 zdrsnila celo vstran.

Majhen na zunaj je zaradi tega tako primeren za naše ceste. Največja hitrost čez 140 km na uro, ki je na avtomobilski cesti lahko tudi potovana in pospeški, ki so v ponos 1115-kubičnemu avtomobilu, naredijo iz zastave 101 življenje v okresti avtomobila. Ko ga boste dobraba spoznali in se nevadili nanj, še posebej, če ste prej imeli avtomobil z zadnjim pogonom, boste po naših cestah z njim prav hkrati kot precej več kubinčni, na zunaj uglednejši in zaradi tega precej dražji avtomobil.

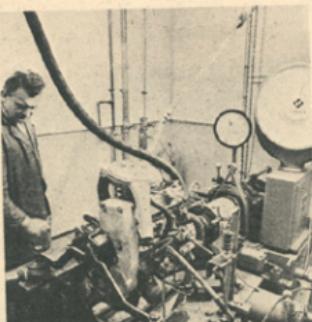
Poškočnost, zadovoljiva hitrost in velik pretlikajnik, ki ga je enostavno in hitro prevmrtil zadnjega sedeža spremembi v precej večjega, naredijo iz zastave 101 družinski avtomobil, s katerim se lahko odpravite z vso kramo na dolgo, počitnično pot. Če sta v avtu samo dve, je v zastavi 101 prostora še za vse šotoriške pripomočke in opremo, pa se kaj povrhu,

40 000 KILOMETROV BREZ SLEDI

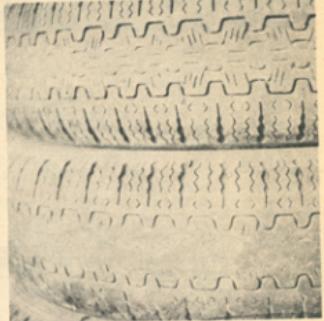
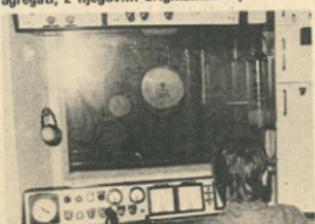
Kupcu v tujini je pomembno, koliko bo avtomobil zdržal do približno 40 000 kilometrov. To je namreč itekiva, pri kateri večina lastnikov zamenja avtomobil za novejšega. Pri nas pa je nekaj časa ne bo tako. Zato napis zanima, kako se bo avtomobil obnadal le naprej. Zastava 101 je avtomobil, ki bo zdržal tudi več kot 100 000 kilometrov! To potrdijo okvare, ki pri zastavi 101 niso zastrašujejo in vse merjenja zmogljivosti na reškem letelništvu. Vse tri meritve se le minimalno razlikujejo, in le to bolj zaradi vremenjskih razmer in natančnosti merilnih naprav. Po težkih 40 000 kilometrih je največja hitrost še vedno

Na servisnem pregledu pri 20 000 kilometrih so zamenjali obloge zadnjih bobnastih zavor in plastične prednjih kolutnih zavor, ki so jih še enkrat zamenjali pri servisnem pregledu pri 35 000 kilometrih.

Na zaključku supertesta smo zmogljivosti motorja zmerili na zavori v eni izmed preskusnih komor v institutu Crvene zastave. Sodobna oprema teh preskuševalnih komor omogoči natančno merjenje navara moći, vrtljavjev, polnjenja in prazenja valjev, temperaturo olja in hladilne tekočine med obratovanjem, porabo bencina na uro, hkrati pa uravnjava število vrtljavjev z digitalnim števcem vrtljavjev. Motor smo merili z vsemi njegovimi agregati, z njegovim originalnim izpuškom.

Niti 20 000 kilometrov niso zdržale pasaste gume pirelli cinturat, ki smo jih zamenjali z gumami kleber. Te so imele po prevoženih dobroh 25 000 kilometrih precej več profila kot pirelli na sliki.

kot pri novem, nič slabši niso pospekti in motor ni zgubil niso na elastičnosti, ne na moči. Motor je ostal po teh kilometrih še vedno v polni formi! Ni se povečalo porabje goriva, pa tudi olja nismo doličili prav nič več kot pri 10 000 kilometrih. Ko smo pri 40 000 kilometrih merili kompresijo, so jo vsi valji pokazali enako kot na začetku supertesta. Šele po dodatnih 9000 kilometrih, preden smo razdrili motor, je ponovno merjenje pokazalo padec kompresije na četrtem valju.

NEPROSTOVOLJEN PRESKUS TRDOSTI IN RAZSTAVITEV NA DELE

Preden smo avtomobil odpeljali na sicirno mizo v Kragujevac, smo z avtomobilom naredili še nekaj daljih službenih voženj.

Z njim smo si ogledali dirko formula 1 v Monzi. Nazaj grede nas je neki jeznoriti Italijan napadel od zadaj. Fliečka, s katerim se je nabrž zaradi nevoličljivosti, ker so nam po fletu pustili izdeleti to posrečeno kombinacijo limuzine in kombija, zatelet v naš zadek, so odpeljali s tovorjamakom. Na našem zadku ni bilo dosti videti, čeprav je bil udarec tako hud, da sta vozniški in sopotnik v zastavi 101 odigrala obo prednja sedeža. Razbalili smo tudi zadnji lučki. Tako smo se postavili v vrsto čakajočih, ki potrebljivo čakajo, kdaj bo le luči modri pri nas kupiti. Tako se je pri pomarančju rezervnih delov spet pokazalo, da smo avtomobilizem zaužili s preveliko žlico.

Pohvalno je, da naredimo 250 zastav 101 na dan, toda Vredeti bi morali, da boso s tem tudi precej več avtomobilov potrebovali nadomestne dele, ki jih pa v naših trgovinah kar močno primanjkuje.

Zadnja poglavje našega trajnostnega preskusa je bilo prav tako kot začetno, spet v Kragujevcu. Sestavljeni v halah Crvene zastave je bila superlastna zastava 101 doživelj tudi to, da smo jo v prostorih inštituta zavodov Crvene zastave popolnoma razstavili. Vse dele smo premerili in pregledali, pri čemer so nam bili v veliko pomoč inženirji in tehniki iz motornega oddelka in oddelka za cestne raziskave. Večino delov smo natančno zmerili in preskusili na posebnih napravah v institutu, nakaj smo jih skupaj z mehanički osnili in pregledali, „na oko“. Vse smo pridno postavili in ob stevilnih fotografijah bomo opisali in razložili, kako je vsak posamezni del zastave 101 prestal vse te dolge, mučeniške kilometre.

MOTNJE IN NAPAKE

7 362 km — pregorela leva prednja žarnica
 7 875 km — odpadna kljukica trikotnega okenca
 9 762 km — prednja zračnica
 9 765 km — pregorel motorček brisalnikov
 11 883 km — odpadna kljukica levega trikotnega okenca
 11 367 km — volan močno tresе, napaka na krmilnem mehanizmu
 13 350 km — ropot nekaj pri prednjih kolesih
 13 420 km — pokvarjen notranji zglob desne pogonske gredi
 13 545 km — odpadna kljukica desnega trikotnega okenca
 13 787 km — vžigalni kabli prebijajo
 17 530 km — pregoreli žarnici prednje levo utripalke
 18 690 km — prednja zračnica
 18 989 km — zlomljen nosilec izpušne cevi in počena izpušna cev
 20 500 km — prednja šipa v desnem spodnjem kotu ne tesni
 21 502 km — pregorel dušilni lonec izpušne cevi
 24 016 km — nerad vžiga, ugaša
 26 813 km — pregoreli žarnici zadnje zavorne luči in prednje desne luči
 28 431 km — počila vzmet izpušnega ventila
 28 457 km — zlomljen nosilec motorja
 34 845 km — kovinski zvok pri zavirjanju
 36 945 km — počila izpušna cev
 38 280 km — sklopko preveč praznega hoda, pri prestavljanju zato včasih škrte

VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA

5 089 km — servisni pregled, menjava pregorele žarnice
 7 300 km — montaža ježevk
 7 362 km — zamenjava pregorele žarnice
 7 885 km — pritridlev kljukice trikotnega okenca
 9 770 km — krpanje prednje zračnice
 9 810 km — menjava motorčka brisalnikov (garancija), servisni pregled, premaz kromiranih delov
 10 883 km — pritridlev kljukice trikotnega okenca
 11 370 km — pregled volana in krmilnega mehanizma, pritridlev nastavitev matice, nastavitev stekanja
 12 700 km — zamenjava ježevk z letnimi, originalnimi gumami
 13 420 km — zamenjava notranjega zgloba desne pogonske gredi (garancija)
 13 545 km — pritridlev kljukice trikotnega okenca
 15 156 km — servisni pregled, zamenjava žarnice
 19 010 km — varjenje izpušne cevi in nosilca
 20 129 km — servisni pregled, popravilo zavor
 21 510 km — menjava izpušne cevi
 22 630 km — montaža novih gum
 25 089 km — servisni pregled
 26 823 km — zamenjava pregorelih žarnic
 28 413 km — menjava vzmete ventila in izpušnega ventila
 30 026 km — servisni pregled, prvili vijake glave motorja, zamenjava nosilca motorja
 34 932 km — servisni pregled, menjava prednjih zavornih ploščic, menjava zavornih gumic v zadnjem kolesu
 37 017 km — zamenjava izpušne cevi
 39 893 km — servisni pregled, pregled menjalnika, menjava pletenje žice za sklopko, menjava motorčka za brisalnike

Stroški (po prevoženih 40 000 kilometrih):

Popravila in vzdrževanje	4 505,45 din
Obvezna dodatna oprema (trikotnik, prva pomoč, komplet žarnic)	126,85 din
Gume kleber	2 364,00 din
Gotivo	11 172,00 din
Dolito olje	215,40 din
Skupaj	18 383,70 din

Primerjava:

avtomobil na supertestu revije Avto	prevoženi kilometri (brez cestnine, zavarovalnine in amortizacije)	prevoženi kilometri (brez cestnine, zavarovalnine, amortizacije, gotiva in dolitega olja)
zastava 750	23,33 par	11,08 par
zastava 1300	43,49 par	23,35 par
škoda 1000 MB	26,96 par	9,19 par
austin 1300 IMV	33,77 par	13,74 par
BMW 1800	35,65 par	14,20 par
tomas citroen ami 8	26,58 par	11,52 par
ZASTAVA 101	45,95 par	17,49 par

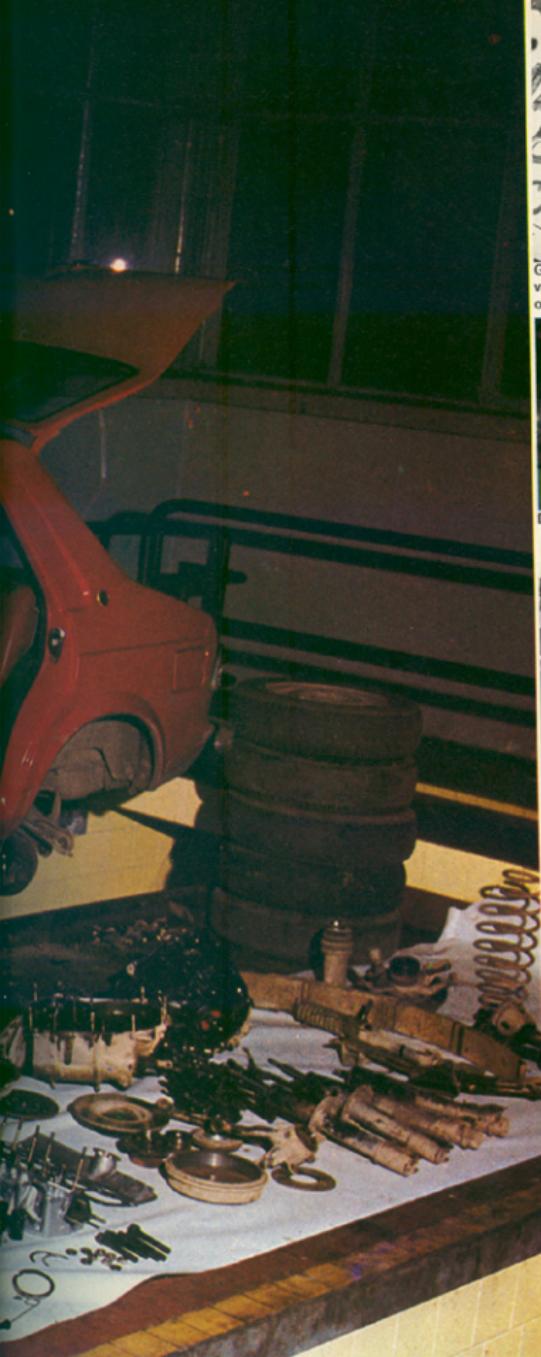
Opomba: Pri primerjavi cene prevoženega kilometra naših supertestnih avtomobilov morate vedeti, da smo prvega, fička, preskušali že leta 1967 in da so se vse stroški za avto iz leta v leto večali. Iz te primerjave izstopa le zastava 1300, s katero smo imeli največ krizev in težav. Bila je ena slabših svoje vrste in kot tako je bila več pri mehanikih kot na cesti. — Zastava 101, ki pa je po 40 000 kilometrov dolgo prekušnjeno prestala zelo solidno, ima zaradi nenehnega dviganja con kljub temu najdražji prevoženi kilometri. Največja teža pada pri tem na prevoz dražji bencin. To videte pri cen prevoženega kilometra, kjer nismo upoštevali goriva in je zato le za malenkost dražji od ostalih. V to podražitev pa pridejo vsi ostali naraščajoči stroški: dražje ure mehanikov, dražji rezervni deli, dražje gume ...

AVTO

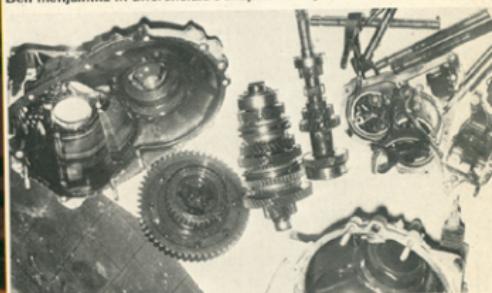
super test

Glavni deli razstavljenega motorja zastave 101: glava motorja, ventilji, vzmeti ventilov, dročniki z nastavitevimi ploščicami, glavna gred, odmična gred, batij

Delni menjalnika in diferenciala s skupnim ohišjem

Preskus blažilnikov

Na posebni napravi smo preskusili blažilnike naše supercene zastave. Ta naprava načrtuje pred preskusaljenim diagramom, kjer polovica krvulje ponazarja giba razvlačenje blažilnika, druga polovica pa giba stiskanja. V zastave 101 vgrajujemo v Krajevjevih blažilnikov tovarne Boge in italijanskih blažilnikov RIV. Blažilniki RIV, ki jih so bili v nali zastavi 101, so razen prednjega desnega blažilnika odlično.

Prestali supercene preskušnjo.

Vsek milimetar razdalje najvišje točke krvuljje do sredinske črte odgovarja 4,55 mm. Novi blažilniki zarlejajo na preskusi napravi krvuljje, kjer je razdalja – a (pri krvulji stiskanja) od 2,5–5 mm in razdalja – b (pri krvulji razvlačenja) od 8,5 do 13,5 mm. Pri prednjem levem blažilniku je razdalja boljša kot predpisana vrednost. Pri ostalih dveh blažilnikih, so vrednosti v dovoljenih mejah.

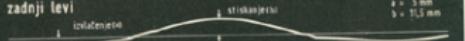
prednji levi

$$a = 4 \text{ mm}$$

$$b = 15 \text{ mm}$$

zadnji levi

$$a = 3 \text{ mm}$$

$$b = 15.5 \text{ mm}$$

zadnji desni

$$a = 3 \text{ mm}$$

$$b = 17 \text{ mm}$$

prednji desni

$$a = 2.5 \text{ mm}$$

$$b = 25 \text{ mm}$$

$$1 \text{ mm} = 4.55 \text{ kg}$$

NAŠE MERITVE

Največja hitrost	M 1	M 2	M 3
največja hitrost (km na uro)	144,0	142,0	143,5
Pospeski			
hitrost (km na uro)			
	čas (sekunde)		
	M 1	M 2	M 3
0—40	3,9	4,0	3,7
0—60	6,8	7,0	6,9
0—80	10,6	10,7	10,9
0—100	16,4	16,4	16,6
0—120	27,0	27,1	27,1
400 m brez zaleta*	20,4 (110)	20,6 (109)	20,5 (110)
1000 m brez zaleta*	38,2 (130)	38,3 (130)	38,5 (128)

Prožnost

hitrost (km na uro)	čas (sekunde)	M 1	M 2	M 3
40—60	10	10,1	9,9	
40—80	18,7	18,6	18,6	
40—100	28,1	28,0	28,1	
40—120	41,2	41,0	41,1	
kilometer z začetno*				
hitrostjo 40 km na uro, v četrti prestavji (sekunde)	42,6 (124)	42,5 (125)	42,6 (124)	

Meritve med stožci**

preskus vodenja (sekunde)	4,0 (108) ***
slalom	11,0 (32,7)
preskus v krogu	9,0 (31,4)

Poraba bencina pri stalni hitrosti v četrti prestavji (merjeno na 5 kilometrov dolgih odsekih)

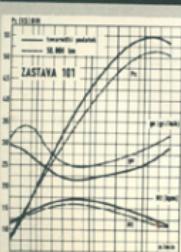
hitrost (km na uro)	litri na 100 km	M 1	M 2	M 3
60	5,4	5,2	5,2	
80	6,4	6,5	6,5	
100	7,5	7,4	7,6	
120	9,7	9,7	9,8	
140	12,6	12,6	12,4	
po mestu (poprečno)	10,8 litra na 100 km			
poprečna poraba na testu	9,8 litra na 100 km			
poprečna poraba olja	0,3 litra na 1000 km			

Opombe: M 1 — meritve pri 9 164 km, M 2 — meritve pri 20 092 km, M 3 — meritve pri 40 076 km.

* — v oklepajih so poprečne resnične hitrosti zadnjih petih metrov

** — pri meritvah med stožci smo vzeli najboljše rezultate

*** — V oklepajih so najvišje poprečne hitrosti

Pri merjenju motorja naša zastava 101 na napravi za merjenje moči, nevora in porabe goriva na uro smo tudi podatke zapisali v diagram in ob krivulje, ki smo jih dobili

Največja moč motorja (Pe/ks DIN) novega motora je deklarirana na 55 KM pri 6000 vrtljajih v minutni. Moč našega motorja je padla zaradi prezganega ventila na četrtem valju. Manjši je tudi navor /Mtk/kpm/, zaradi iste okvre. Zmerili smo tudi porabo goriva na uro /ga/gr na kh/ pri različnih vrtljajih.

Zaradi nenesnega ventila je tudi poraba večja, kot jo navaja tovarna za nov motor.

MERJENJA ČEPOV

Čep glavnega ležaja	Merjene vrednosti					Normna vrednot
	1. čep	2. čep	3. čep	4. čep	5. čep	
premer A	50,780	50,777	50,788	50,788	50,781	50,795
premer B	50,778	50,778	50,791	50,779	50,738	50,775

Čep ojniščnega ležaja	Merjene vrednosti				Normna vrednot
	1. čep	2. čep	3. čep	4. čep	
premer A	45,515	45,510	45,512	45,510	45,518
premer B	45,515	45,512	45,515	45,512	45,498

Merjenje valjev

	Merjene vrednosti				Normna vrednot
	1. valj	2. valj	3. valj	4. valj	
Meritev A	premer 1	80,025	80,043	80,035	80,041
	premer 2	80,020	80,005	80,018	80,020
Meritev E	premer 1	80,024	80,034	80,041	80,039
	premer 2	80,018	80,007	80,020	80,018

Merjenje batov

	Merjene vrednosti				Normna vrednot
	1. bat	2. bat	3. bat	4. bat	
premer C	79,470	79,560	79,535	79,505	79,960
premer E	79,935	79,940	79,925	79,920	79,990

Merjenje čepov odmične gredi

	Merjene vrednosti					Normna vrednot
	1. čep	2. čep	3. čep	4. čep	5. čep	
Največji premer	29,940	47,921	48,128	48,327	48,529	
Najmanjši premer	29,938	47,920	48,126	48,325	48,526	
normna vrednost	29,960—	47,950—	48,150—	48,350—	48,550—	
	29,940	47,935	48,135	48,335	48,535	

Merjenje ležajev odmične gredi

	Merjene vrednosti					Normna vrednot
	1. ležaj	2. ležaj	3. ležaj	4. ležaj	5. ležaj	
Največji premer	30,000	47,985	48,203	48,400	48,565	
Najmanjši premer	29,995	47,983	48,200	48,395	48,555	
normna vrednost	30,009—	48,000—	48,200—	48,400—	48,600—	
	30,034	48,025	48,225	48,425	48,625	

Merjenje ležajev glavne gredi

	zmerjeni zrak ležaja	zrak ležaja po normi
glavni ležaj	0,076	0,050—0,095
ognični ležaj	0,038	0,036—0,066

Merjenje batnih obročkov

	izmerjena reža	normna reža
1. valj	1. tesnilni obroč	0,95
	2. posnemalni obroč	0,75
	3. tesnilni obroč z vzmetjo	1,4
4. valj	1. tesnilni obroč	1,0
	2. posnemalni obroč	0,95
	3. tesnilni obroč z vzmetjo	1,81
4. valj	1. tesnilni obroč	0,2—0,35
	2. posnemalni obroč	0,2—0,35
	3. tesnilni obroč z vzmetjo	0,2—0,35

Opomba: vse vrednosti vseh meritve so v milimetrih

Hitro in se vedno dovolj natancko merjenje izrabljenosti ležajev glavne gredi s plastičnim trakom. Konček traku vložijo v posamezni ležaj in privijajo vijke glavne gredi s predpisano močjo. Manj je ležaj izrabljen, bolj se bo trak sploščil. S posebnim metrom – potem ko snemajo ležaje – merijo širino stisnjenega traku in ugotavljajo obrabo.

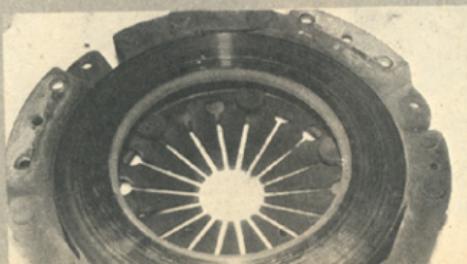
Merjanje čepov na odmični gredi. Vsih pet čepov smo zmerili v dveh pravokotnih premerih in vpisali rezultate v obrazce za meritev, katerine uporabljajo na institutu za svoje meritve.

Batni obročki so bili tisti, na katerih se je najbolj poznao 40 000 ostrih kilometrov. Izrabljenost smo izmerili z merilnimi lističi, s katerimi izmerimo režo, kjer so obročki prekinjeni. Pri merjenju smo jih vstavili pod vrh valja, ki ostane neobrabljen.

Nepojasnjena napaka je odломljen del bata med utri kompresijskih batnih obročkov. Ob batu leži odломljen del, puščica pa keže mesto na batu. Odložljeni del ni napravil nikakršne skodo, prav tako ne moremo ugotoviti, kdaj je prifilo do loma, ker zaradi tege na tem valju ni bila nič manjša kompresija. Po mnenju strokovnjakov iz instituta, je bila kriva napaka v materialu. Povedali so še, da podobne okvare še niso zazledili pri nobenem Zastavinih in Fiatovih avtomobilov.

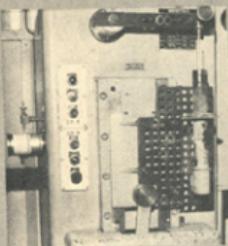
Natančno merjenje čepov glavne gredi. Izrabljenost čepov smo zmerili na dveh pravokotnih premerih, 40 000 kilometrov in obrabilo čepov čez dovoljeno odstopanje nove glavne gredi. Vse meritve si oglejte v tabeli!

Eate smo merili na premeru, ki je pravokoten ojničnemu sorniku; v tem preseku se bat bolj obrabi kot na premeru, ki je sporeden ojničnemu sorniku. Obrabo smo merili na dveh različnih mestih: v višini batnih obročkov in v višini sredine ojničnega sornika. Obrabo ob batnih obročkih je bila prva, ki je pričala, da se je motor sploh vrtel.

Blažilnike smo po mučenju na našem trajnostnem testu izmerili na napravi, ki simulira vožnjo in zapise zmogljivosti blažilnika na diagram.

Pri avtomilih s prednjim pogonom je eden najbolj obremenjenih delov homokinetičen zglob pogonskih gredi. Pri zastavi sta oba zgloba ob kolehs odlično prestale preskušnji. Moč motorja s pogonske gredi na pesto kolesa prenata test kroglice, ki pri zavijanju in premikanju obese polžijo po žlebovih zgloba (puščice). Tak sistem zgloba je močnejši in preprečuje tresenje pri oštrem pospeševanju v ovinku.

Sklapka je precej odvisna od načina vožnje, zaradi različnih težkih in očutljivih nog je pri naši zastavi 101 komaj zdržala do konca super testa. Raze na potisni plošči so posledica neenakomerno obrabe in drsenja po kovicah. Vzmeti v plošči sklopka so načete in obrabljeni, posledica oster vožnje in speljavanja.